

**АНАЛИЗ НА КОНСТАТИРАНИТЕ ОТ ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВСС
СЛУЧАИ НА НАРУШАВАНЕ ПРАВОТО НА РАЗГЛЕЖДАНЕ И
РЕШАВАНЕ НА ДЕЛОТО В РАЗУМЕН СРОК ПО НАКАЗАТЕЛНИ
ПРОИЗВОДСТВА ЗА ПЕРИОДА**

01.04.2020 г. - 30.09.2020 г.

В изпълнение на задължението на Висшия съдебен съвет по чл. 60м, ал. 2 от Глава трета „а” на Закона за съдебната власт е изготвен следния анализ за периода 01.04.2020 г. - 30.09.2020 г.

За отчетния период в ИВСС са постъпили **222 (двеста двадесет и два)** броя заявления по Глава трета „а” от ЗСВ, които се разпределят по следния начин – за периода от 01.04.2020 г. до 30.06.2020 г. - 116 броя и за периода от 01.07.2020 г. до 30.09.2020 г. – 106 броя.

**** (За сравнение, с предходен отчетен шестмесечен период 01.10.2019 г. - 31.03.2020 г. броя на постъпилите заявления са 211 (двеста и единадесет) заявления).*

Основателните заявления за анализирания период са общо **86 (осемдесет и шест)** броя:

А. Основателните заявления касаещи забавени наказателни производства разпределени по апелативни райони за анализирания период са:

- За Апелативен район София - 19 (деветнадесет) заявления.
- За Апелативен район Пловдив - 2 (две) заявления.
- За Апелативен район Бургас - 2 (две) заявления.
- За Апелативен район Варна – 1 (едно) заявление.
- За Апелативен район специализиран – 2 (две) заявления.

Посочените производства в този раздел са **26 (двадесет и шест)** броя, **14 (четирнадесет)** броя са за периода 01.04.2020 г.-30.06.2020 г. и **12 (дванадесет)** броя са за периода 01.07.2020 г.- 30.09.2020 г.

Причините за забава по заявленията за установено нарушение на право на разглеждане и решаване на делото в разумен срок, се делят в зависимост от

поведението на компетентния орган на: забава във фаза на досъдебното производство и забава в съдебна фаза.

I. Забавяния допуснати само във фаза на досъдебното производство за анализираня период са констатирани по 4 (четири) броя заявления:

**** (За предходен отчетен шестмесечен период 01.10.2019 г. - 31.03.2020 г. броя на постъпилите заявления от тази група са 9 (девет).*

1. Заявления с продължителност на производството повече от 20 години за анализираня период липсват.

**** (За предходен отчетен шестмесечен период 01.10.2019 г. - 31.03.2020 г. заявления с такава продължителност също липсват).*

2. Заявления с продължителност на производството повече от 15 до 20 години за анализираня период са 3 (три) броя.

Заявления с:

- вх. рег. № РС-19-687/20.12.2020 г. и
- вх. рег. № РС-20-7/13.01.2020 г.

Производство образувано за престъпление по чл. 282, ал. 3, вр. ал. 2, вр. ал. 1 НК, с обща продължителност 15 години, 10 месеца и 5 дни.

Заявителя е бил в качеството си на обвиняем в проверяваното производство (сл. дело № 720/2003 г. по описа на СО-СГП, пр.пр. № 3880/2003 г. по описа на СГП).

Впоследствие, след преценка на събраните по делото доказателства е водено срещу трима обвиняеми за различни престъпления, като заявителят по заявление с вх. рег. № РС-19-687/20.12.2019 г. е привлечен като обвиняем за престъпление по чл. 196а, вр. чл. 195, ал. 1, т. 6, вр. чл. 194, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 4, вр. ал. 1 НК, а заявителят по заявление вх. рег. № РС-20-7/13.01.2020 г. - за престъпление по чл.196а, вр.чл.195, ал.1, т.6, вр.чл.194, ал.1, вр.чл.20, ал.2, вр.ал.1 от НК

Наказателното производство за целия си период е останало на досъдебната фаза и е приключило с определение от 14.06.2019 г. по НЧД № 2439/2019 г. по описа на СГС, с което е изменено постановлението на СГП от 05.04.2019 г. за прекратяване на наказателното производство в частта

относно основанието за прекратяване, като същото е изменено на основание чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК (поради неизвършване на престъпление).

Забавянията по делото са в резултат на поведението на разследващите органи и наблюдаващия прокурор, които не са създали добра организация по водене на разследването, като същото е било неритмично и неефективно.

На първо място, за увеличаване продължителността на производството с около 2 години е допринесло обстоятелството, че последното е спирано пет пъти, на основание чл. 239, ал. 1, т. 2 НПК (отм.), а след влизане в сила на новия Наказателно-процесуален кодекс (обн. ДВ, бр. 86/2005 г., в сила от 29.04.2006 г.), на основание чл. 244, ал. 1, т. 2 и т. 3 НПК - поради отсъствието на свидетел, (впоследствие един от обвиняемите по делото), без участието на който би се попречило за разкриване на обективната истина (с постановления на прокурор от СГП от 17.10.2005 г., 04.02.2008 г., 24.06.2009 г.; 20.07.2015 г. и 13.07.2017 г., две от тях съответно от 17.10.2005 г. и от 24.06.2004 г. г. са отменени с определения съответно по ЧНД № П22/2006 г. и НЧД № 3558/2009 г., и двете по описа на СГС и делото е върнато на прокуратурата за доразследване).

Второ от материалите по делото проверяващите не са установили данни за извършване на оперативно-издирвателни и други необходими действия от страна на компетентните органи с цел отпадане пречките за спиране на производството.

На следващо място, за забавянето на производството с около 1 година и 8 месеца е допринесло и обстоятелството, че делото четири пъти е връщано от наблюдаващия прокурор на разследващите за отстраняване на допуснати процесуални нарушения.

За забавянето на производството са допринесли и установените периоди с обща продължителност от около 1 година и 9 месеца (от 23.06.2006 г. до 23.10.2006 г., от 30.10.2006 г. до 06.12.2006 г., от 06.12.2006 г. до 07.02.2007 г., от 03.09.2008 г. до 04.03.2009 г., от 30.03.2010 г. до 27.05.2010 г., от 15.12.2010 г. до 15.03.2011 г. и от 16.06.2016 г. до 29.09.2016 г.), през които няма данни да са извършвани действия по разследването или е било провеждано по едно следствено действие, както и обстоятелството, че

Наблюдаващият прокурор се е произнасял в нарушение на срока по чл. 242, ал. 4 НПК, в периоди от 2 до 8 месеца след получаване на делото.

За забавянето на производството е допринесло и обстоятелството, че изпратената на 05.08.2011 г. от МП международна следствена поръчка за разпит на свидетел до канадските съдебни органи е изпълнена на 23.08.2018 г.

- Заявление с вх. рег. № РС-20-62/28.02.2020 г.

Производство образувано за престъпление по чл. 198 НК, впоследствие, след преценка на събраните по делото доказателства, заявителят е привлечен като обвиняем за престъпления по чл. 321, ал. 2, вр. ал. 1 от НК и по чл. 346, ал. 2, т. 4, вр. ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2, вр. чл. 26, ал. 1 от НК, с обща продължителност 15 години, 4 месеца и 8 дни.

Заявителя е бил в качеството на обвиняем в проверяваното производство (Дознание № ЗМ-255/2004 г. по описа на СДВР, ДП №320/2004 г. по описа на НСлС, пр.пр.№ 5906/2004 г. по описа на СГП, пр.пр. НСН 320/2011 г. по описа на СРП).

Наказателното производство за целия му период е останало на досъдебна фаза по отношение на заявителя и е прекратено на основание чл. 244, ал. 2 вр. чл. 244, ал. 1, т. 2 НПК с постановление от 14.02.2020 г. на прокурор от СРП.

В хода на разследването са обединени шест дознания в едно следствено дело, водено срещу различни извършители. Няколкократно е променяна подсъдността на делото. Наблюдаващите прокурори от СРП и СГП частично са прекратявали досъдебното производство и са отделяли материали от него за образуване на други досъдебни производства.

С постановление от 04.04.2008 г., наблюдаващите прокурори са прекратили частично наказателното производство срещу заявителя и още трима обвиняеми за престъпление по чл. 321, ал. 2 вр. ал. 1 НК и са разделили ДП № 320/2004 г. по описа на НСлС, пр.пр. № 5906/2004 г. по описа на СГП като от материалите са отделили следните дознания: № ЗМ 2237/2004 г. по описа на 06 РПУ (пр.пр. № 27924/2004 г. по описа на СРП); № ЗМ 1525/2004 г. по описа на 06 РПУ (№ ЗМ 288/2004 г. по описа на СДВР, пр.пр. № 13576/2004 г. по описа на СРП); № ЗМ № 2705/2004 г. по описа на 04 РПУ (№ ЗМ 289/2004 г. по описа на СДВР, пр.пр. № 24760/2004 г. по описа на СРП), № ЗМ № 2234/2004 г. по описа на 04 РПУ (№ ЗМ 290/2004 г. по описа на СДВР, пр.пр. № 23668/2004 г. по описа на СРП); № ЗМ 2346/2004 г. по описа на 04 РПУ (№ ЗМ 291/2004 г. по описа на СДВР, пр.пр. № 24130/2004 г. по описа на СРП) и № ЗМ 2509/2004 г. по описа на 04 РПУ (№ ЗМ 292/2004 г. по описа на СДВР, пр.пр. № 27556/2004 г. на СРП), образувани срещу неизвестен извършител за престъпление по чл.346. ал.1 от НК, които след разделянето са изпратени по компетентност на СРП.

Забавянето в производството е последица от обстоятелството, че с разделянето на ДП № 320/2004 г. с посоченото постановление наблюдаващите прокурори са потвърдили МНО на двама от обвиняемите, но не са разпоредили да се приложат преписи от постановленията за привличане в отделените и изпратени на СРП дела, за да се удостовери, че заявителят е привлечен и има качеството на обвиняем. Не са се произнесли относно прекратяване на производството по повдигнатите по чл. 346 НК обвинения срещу него, поради което то не е било прекратено. След отделяне на материалите, на 24.06.2008 г. наблюдаващият прокурор е внесъл в СРС

обвинителен акт срещу другите двама обвиняеми, като е било образувано НОХД № 7442/2008 г. по описа на съда, но не е внесъл обвинителен акт срещу заявителя, нито е прекратил наказателното производство спрямо него. Това обстоятелство е довело до продължителност на наказателното производство по отношение на заявителя с около 11 години и 10 месеца.

**** (За сравнение, следва да се отбележи предходния отчетен шестмесечен период 01.10.2019 г. - 31.03.2020 г. заявления с такава продължителност липсват).*

3. Заявления с продължителност на производството от 10 до 15 години – за анализирания период липсват:

**** (За сравнение, следва да се отбележи предходния отчетен шестмесечен период 01.10.2019 г. - 31.03.2020 г. броя на постъпилите заявления с такава продължителност на производството са 4 (четири) на брой).*

4. Заявления с продължителност на производството от 7 до 10 години за анализирания период липсват.

**** (За сравнение, следва да се отбележи предходния отчетен шестмесечен период 01.10.2019 г. - 31.03.2020 г. е постъпило 1 (едно) заявление с такава продължителност).*

5. Заявления с продължителност на производството от 5 до 7 години - за анализирания период са 1 (едно) на брой:

- **Заявление с вх. рег. № РС-20-51/14.02.2020 г.**

(повтаря се и в двата доклада)

Проверяваното производство е образувано за престъпление по чл. 131, ал.1, т.2, с общата продължителност на производството е 6 години, 8 месеца и 2 дни.

Заявителя е бил в качеството на пострадад в проверяваното производство (ДП 156/2013 г. по описа на ОСЛО-Бургас, пр.пр. № 2792/2013 г. по описа на РП-Бургас).

Поведение на компетентните органи:

Наказателното производство за целия му период е останало на досъдебна фаза по отношение на заявителя и е прекратено с постановление от 11.03.2020 г. на прокурор от РП-Бургас на основание чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК поради липса на доказателства за извършено престъпление.

Допуснатите забавяния са в резултат на поведението на органите на досъдебното производство - разследващи и наблюдаващ прокурор. На първо място, прекомерната продължителност на делото е в резултат на двукратното му връщане от съда на прокурора за извършване на ново обективно, всестранно и пълно изследване на всички обстоятелства по делото (с определение по ЧНД № 1651 /2017 г. и с определение по ЧНД № 3675/2017 г. РС-Бургас е отменил постановления от 21.03.2017 г. и от 13.07.2017 г. на прокурор от РП - Бургас за прекратяване на досъдебното производство). На следващо място, установени са периоди на бездействие от страна на органите на досъдебното производство, през които не са били извършвани процесуално-следствени действия, като единствено е бил удължаван срока на разследването (от 07.04.2014 г. до 14.08.2014 г., от 01.12.2014г. до 20.04.2015 г., от 30.09.2015 г. до 31.01.2017 г., от 26.04.2018 г. до 22.06.2018г.. от 27.06.2018 г. до 16.08.2018 г., от 13.11.2018 г. до 27.12.2018 г. и от 15.01.2019 г. до 25.03.2019 г.). Това обстоятелство е довело до забавяне от около 2 години, 8 месеца и 6 дни на досъдебното производство.

**** (За сравнение, следва да се отбележи, че за предходния отчетен шестмесечен период 01.10.2019 г. - 31.03.2020 г. е постъпило 1 (едно) заявление с такава продължителност).*

6. Заявления с продължителност на производството от 3 до 5 години - за анализирания период липсват:

**** (За сравнение, следва да се отбележи, че за предходния отчетен шестмесечен период 01.10.2019 г. - 31.03.2020 г. са постъпили 2 (два) броя заявления с такава продължителност на производството).*

7. Заявления с продължителност на производството до 3 години за разглеждания период липсват.

**** (За сравнение, следва да се отбележи, че за предходния отчетен шестмесечен период 01.10.2019 г. - 31.03.2020 г. е постъпило 1 (едно) заявление с такава продължителност.*

II. Забавени в двете фази на производството - досъдебна фаза и съдебна фаза са следните: 21 (двадесет и едно) на брой заявления:

1. Заявления с продължителност на производството повече от 20 години за анализирания период липсват.

*** (За предходен отчетен шестмесечен период 01.10.2019 г. - 31.03.2020 г. заявления с такава продължителност са 2 (две) на брой).

2. Заявления с продължителност на производството от 15 до 20 години за анализирания период са липсват.

*** (За сравнение, следва да се отбележи предходния отчетен шестмесечен период 01.10.2019 г. - 31.03.2020 г. заявления с такава продължителност са 3 (три) на брой).

3. Заявления с продължителност на производството от 10 до 15 години – за анализирания период са 7 (седем) на брой:

Заявления с вх. рег.

- № РС-20-103/15.04.2020 г.
- № РС-20-104/15.04.2020 г.
- № РС-20-105/15.04.2020 г.
- № РС-20-106/15.04.2020 г.

Разследването е започнало срещу заявителите за престъпления по чл. 131, ал. 1, т. 2, вр. чл. 130, ал. 1 НК и по чл. 142а, ал. 2, предл. 2, вр. чл. 142, ал. 2, т. 6 НК, а впоследствие, след преценка на събраните по делото доказателства, те са привлечени като обвиняеми за престъпления по чл. 387, ал. 2, предл. 1, вр. 1, предл. 1 НК; по чл. 142а, ал. 2, предл. 1 и предл. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 НК, по чл. 131, ал. 1, т. 1 и т. 2, вр. чл. 130, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 НК, по чл. 144, ал. 3, предл. 1 и предл. 2, вр. ал. 2, предл. 3, вр. ал. 1, пр. 1 НК с

Общата продължителност на производството е 11 години, 6 месеца и 28 дни.

Заявителите са били в качеството на подсъдими в проверяваното производство (ДП № ХУ-5/2008 г. по описа на Софийска военноокръжна прокуратура (преписка вх.№ 1863/2008 г. по описа на Софийска военноокръжна прокуратура), НОХД № 141/2008 г. по описа на Софийския военен съд, НОХД № 2923/2009 г. по описа на СРС, НОХД № 7695/2010 г. по описа на СРС и ВНОХД ДО» 5251/2019 г. по описа на СГС).

Поведение на компетентните органи:

В досъдебната фаза на производството, с продължителност от общо 1 година, 10 месеца и 16 дни са допуснати забавяния.

На първо място, съдебното производство по делото на два пъти е прекратявано и съдът е връщал делото на прокуратурата за отстраняване на допуснати съществени нарушения на процесуалните правила в досъдебната фаза на процеса (с разпореждане по НОХД № 141/2008 г. по описа на СВС и с определение по НОХД № 2923/2009 г. по описа на СРС).

На следващо място, за увеличаване продължителността на производството е допринесло обстоятелството, че след първото връщане на делото от съда на прокуратурата (с разпореждане по НОХД № 141/2008 г. по описа на СВС) наблюдаващият прокурор в СВОП не се е съобразил с Методически указания изх. № 30/2009 г. на главния прокурор за дейността на прокурорите, свързана със Закона за изменение и допълнение на НПК (ДВ бр. 109 2008 г.) в частта относно приложението на параграф 29 от закона и е изпратил делото на СРП по компетентност. Делото е изпратено с постановление на прокурор от СРП в СВОП 3 месеца след получаването му, в изпълнение на горепосочените методически указания на главния прокурор, съгласно които не приключилите към 27.12.2008 г. досъдебни производства се довършват от прокуратурата, пред която са били висящи.

Основните забавяния в производството са допуснати в съдебната му фаза, при разглеждането на НОХД № 7695/2010 г. по описа на СРС, продължило 9 години, 5 месеца и 27 дни. По делото, при спазване на законоустановения в чл. 271, ал. 10 НПК 3-месечен срок, са насрочени 31 открити съдебни заседания, 10 от които са отложени за събиране на доказателства вследствие на уважени доказателствени искания на страните в процеса с цел установяване на обективната истина по делото. Другите съдебни заседания са отлагани поради неявяване на подсъдимите, техни защитници, частния обвинител и граждански ищец или поверениците им по уважителни причини, както и поради заболяване на член на съдебния състав. Съдът е прилагал дисциплиниращи мерки по отношение на участниците в процеса като е налагал глоби на редовно призовани, но неявили се свидетели и е постановявал принудителното им довеждане. За продължителността на производството е допринесло и обстоятелството, че поради промяна на съдебния състав и с оглед спазване изискването на чл. 258 НПК за неизменност на състава, разглеждането на делото на два пъти е започвало отначало (на 23.05.2013 г., поради смяна на съдебен заседател и на 06.11.2014 г. поради смяна на съдията-докладчик). На последно място, за забавянето на делото е допринесло обстоятелството, че мотивите към постановената присъда са изготвени в нарушение на срока по чл. 308, ал. 2 НПК (ред. след изм. ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 5.11.2017 г.) с 4 месеца.

- **Заявление с вх. рег. № РС-20-206/30.06.2020 г.**

Проверяването на производството е образувано за престъпления по чл. 210, ал.1, т.5, вр. чл. 209, ал. 1 НК и по чл. 316, вр. чл. 308, ал. 3, вр. ал. 2, вр. ал. 1 НК

С общата продължителност на производството е 10 години, 4 месеца и 11 дни.

Заявлението е подадено от заявителя в качеството на подсъдим в проверяваното производство (ДП № 174/2009 г. по описа на ГДБОП - МВР, пр.пр. № 44104/2009 г. по описа на СРП, НОХД № 22575/2011 г. по описа на СРС и ВНОХД № 4593/2019 г. по описа на СГС).

Поведение на компетентните органи:

В досъдебната фаза на производството с продължителност от 2 години, 3 месеца и 17 дни са допуснати забавяния в резултат на поведението на разследващите органи - установени са периоди с обща продължителност от около 1 година и 3 месеца (от 29.03.2010 г. до 28.07.2010 г., от 28.07.2010 г. до 06.10.2010 г., от 22.10.2010 г. до 06.01.2011 г., от 06.01.2011 г. до 01.04.2011 г. и от 27.05.2011 г. до 08.11.2011 г.), през които няма данни да са извършвани действия по разследването или е било провеждано по едно следствено действие.

Забавянията в съдебната фаза на производството са допуснати при разглеждането на НОХД № 22575/2011 г. по описа на СРС, продължило 7 години, 11 месеца и 11 дни и са в резултат на повелението на съдията-докладчик по делото. Основното забавяне се дължи на неспазването на законоустановения 15-дневен срок по чл. 308. ал. 1 НПК за изготвяне на мотивите към присъдата с 4 години, 11 месеца и 15 дни. На следващо място, за увеличаване продължителността на делото с около 1 година и 2 месеца е допринесло и обстоятелството, че в 7 от 13-те насрочени по делото съдебни заседания, независимо от предприетите от страна на съда действия, не е даден ход на делото поради невъзможност да бъдат призовани свидетели.

- **Заявление с вх. рег. № РС-19-691/23.19.2019 г.**

Производство образувано за престъпление чл. 206, ал. 1 от НК, с обща продължителност 11 години, 8 месеца и 15 дни.

Заявителя е бил в качеството на подсъдим в проверяваното производство (ДП № 3402/2007 г. по описа на 04 РПУ- гр. София, пр.пр. № 63490/2006 г. по описа на СРП, НОХД № 2299/2010 г. по описа на СРС и ВНОХД № 1055/2019 г. по описа на СГС).

В досъдебната фаза на производството, с продължителност от 2 години, 4 месеца и 6 дни са допуснати забавяния в резултат на поведението на разследващите органи.

Разследването не е било добре организирано и ефективно. Установени са периоди, с обща продължителност от 11 месеца и 17 дни, през които не са извършвани процесуално-следствени действия или е провеждано по едно следствено действие през интервали от един месец (от

11.12.2007 г. до 26.03.2008 г., от 27.03.2008 г. до 29.04.2008 г., от 26.09.2008 г. до 10.02.2009 г., и от 31.08.2009 г. до 16.11.2009 г.). Това обстоятелство е станало причина наблюдаващият прокурор с постановление от 18.05.2009 г., да обърне внимание на разследващия орган, че делото, образувано през 2007 г., не се отличавала с фактическа и правна сложност, но е спирано и възобновявано два пъти. поради което е указано на разследващите да предприемат незабавни действия за изпълнение на дадените от СРП указания с цел приключване на разследването. Шест месеца по-късно, с постановление от 25.11.2009 г. наблюдаващият прокурор е отказал ново удължаване на срока за разследване, като е върнал предложението на разследващия и е указал незабавно да му се изпратят материалите по досъдебното производство.

В съдебната фаза на наказателното производство се констатира забавяне при разглеждането на НОХД № 2299/2010 г. по описа на СРС, продължило 9 години и 17 дни. На първо място, поради неспазване от страна на съда на законоустановения в чл. 271, ал. 10 НПК 3-месечен срок за насрочване на делото за разглеждане в съдебно заседание е допуснато забавяне на процеса от общо 1 година, 7 месеца и 6 дни, тъй като 16 от 29-те съдебни заседания, са насрочвани при неспазване на законоустановения срок, в периоди от 4 до 5 месеца.

На следващо място, поради промяна на съдебния състав и с оглед спазване изискването на чл. 258 НПК за неизменност на състава, разглеждането на делото е започнало отначало близо 3 години след образуването му (в с.з. на 12.03.2013 г., поради смяна на съдебен заседател).

За продължителността на производството е допринесло и обстоятелството, че в 25-то поред с.з., проведено на 25.05.2017 г. съдът е отменил определението си, с което е приключил съдебното следствие и е дал ход на съдебните прения. Съдът е приел за основателно предложението на прокурора на осн. чл. 294, ал. 2, вр. ал. 1 НПК за събиране на доказателства, прекратил е съдебните прения и е възобновил съдебното следствие.

На последно място, за забавянето на делото е допринесло обстоятелството, че мотивите към постановената присъда са изготвени в нарушение на срока по чл. 308, ал. 1 НПК със 7 месеца.

- **Заявление с вх. рег. № РС-20-28/27.01.2020 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 201, ал.1 НК, с **обща продължителност 11 години, 6 месеца и 27 дни.**

Заявителя е бил в качеството на подсъдим в проверяваното производство (ДП № 5044/2008 г. по описа на 08 РПУ-СДВР, пр.пр. № 1771/2008 г. на СРП, НОХД № 6277/2011 г. по описа на СРС и ВНОХД № 2018/2019 г. по описа на СГС).

В досъдебната фаза на производството, с продължителност от 3 години, 1 месец и 14 дни са допуснати забавяния, които са в резултат на поведението на разследващите органи. Разследването не е било добре

организирано и ефективно. Забавянето в досъдебната фаза на процеса е в резултат на установените периоди с обща продължителност от около 2 години, през които са извършени ограничен брой процесуално-следствени действия от страна на разследващите органи (от 12.06.2008 г. до 06.04.2009 г., от 22.06.2009 г. до 17.02.2010 г. и от 10.03.2010 г. до 02.11.2010 г.), като за първата година на разследването са разпитани само трима свидетели. По делото липсват доказателства за съществуването на обективни причини, които да са възпрепятствали провеждането на необходимите следствени действия.

В съдебната фаза на производството забавяния са допуснати по НОХД № 6277/2011 г. по описа на СРС, разглеждането на което е продължило 8 години, 1 месец и 9 дни.

На първо място, поради промяна на съдебния състав (смърт на съдебен заседател и определяне на нов съдия-докладчик) и с оглед спазване изискването на чл. 258 НПК за неизменност на състава, разглеждането на делото е започнало отначало близо 4 години след образуването му, в с.з. на 30.03.2015 г.

На следващо място, до забавяне на производството с около 9 месеца се е стигнало, поради неспазване от страна на съда на законоустановения в чл. 271, ал. 10 НПК 3-месечен срок за насрочване на делото за разглеждане в съдебно заседание, тъй като 9 от 30-те съдебни заседания, са насрочени при неспазване на законоустановения срок, в периоди от 4 до 5 месеца. Съдът не е дал ход на делото в 15 съдебни заседания поради отсъствие на съдебен заседател, неявяване на защитника на подсъдимия, поради заболяване, лични причини и служебни ангажименти по друго дело и неявяване на редовно призовани свидетели.

Съдът е предприемал дисциплиниращи мерки, като е налагал глоби и е постановявал принудителното довеждане на неявилите се редовно призовани свидетели.

**** (За сравнение, следва да се отбележи предходния отчетен шестмесечен период 01.10.2019 г. - 31.03.2020 г. броя на постъпилите заявления с такава продължителност на производството са 7 (седем) на брой) .*

4. Заявления с продължителност на производството от 7 до 10 години за анализирания период е 5 (пет) броя.

- **Заявление с вх. рег. № РС-19-692/27.12.2019 г.**

Проверяването производство е образувано за престъпление по чл. 129, ал. 2 вр. ал. 1 НК, с Общата продължителност на производството е **8 години, 2 месеца и 6 дни.**

Заявителя е бил в качеството на подсъдим в проверяването производство (ДП № 230/2011 г. по описа на 06 РУП - Пловдив, пр.пр. №

3213 2011 г. по описа на РП -Пловдив, НОХД № 743/2012 г. по описа на РС-Пловдив, ВНОХД № 1865/2017 г. по описа на ОС-Пловдив. НОХД № 7579/2017 г. по описа на РС-Пловдив и ВНОХД № 714/2019 г. по описа на ОС-Пловдив).

Поведение на компетентните органи:

В досъдебната фаза на производството с продължителност от 9 месеца и 19 дни в резултат на поведението на компетентните органи са допуснати забавяния. На първо място, бездействието от страна на разследващите органи, изразяващо се в неизвършване на действия по разследването в периода от 06.06.2011 г. до 12.08.2011 г. е удължило производството с 2 месеца. На следващо място, наблюдаващият прокурор е изготвил и внесъл обвинителен акт в съда в нарушение на 1-месечния срок по чл. 242, ал. 3 НПК (ред. преди изм. ДВ бр. 42/2015 г.) 3 месеца след получаване на делото.

Основното забавяне в производството е допуснато при разглеждането на НОХД № 743/2012 г. по описа на РС-Пловдив, продължило 5 години, 7 месеца и 24 дни. Съдията - докладчик е допуснал съществени нарушения на процесуалните правила като не е изготвил мотиви към постановената по делото присъда. Това обстоятелство е имало за последица отмяна на съдебния акт на първоинстанционния съд от въззивния съд (ОС-Пловдив) и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на РС-Пловдив, което е довело до увеличаване на общата продължителност на наказателното производство с около 5 години и 7 месеца.

- **Заявление с вх. рег. № РС-20-88/25.03.2020 г.**

Проверяването на производството е образувано за престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 3, вр. чл. 194, ал. 1 НК, а впоследствие, след преценка на събраните по делото доказателства са привлечени като обвиняеми две лица, едно от които заявителя, за престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 3, пр. 1 и т. 7, вр. чл. 194, ал.1, вр. чл. 20, ал.2, вр. ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1, вр. чл. 28, ал. 1 НК,

с общата продължителност на производството от **8 години, 2 месеца и 8 дни.**

Заявителя в качеството на подсъдим в проверяването на производството (ДП № ЗМ 3614/2011 г. по описа на 09 РУП-СДВР, пр.пр. № 943/2012г. по описа на СРП, НОХД № 11 173/2012 г. по описа на СРС, НОХД № 944/2015 г. по описа на САС, НОХД № 21206/2015 г. по описа на СРС, НОХД № 2215/2017 г. по описа на СРС и НОХД № 21855/2018 г. по описа на СРС).

Поведение на компетентните органи:

Досъдебната фаза на производството е с продължителност от 6 години, 11 месеца и 24 дни. Основната причина за допуснатите забавяния в

тази фаза на делото се дължи на обстоятелството, че същото два пъти е връщано от съда на прокуратурата за отстраняване на допуснати нарушения на процесуалните правила. Пропуските на наблюдаващите прокурори, както и неспазването от тяхна страна на дадените задължителни указания в разиорежданията, с които съдът е връщал делото на прокуратурата са имали за последица увеличаване продължителността на производството с около 2 години и 4 месеца.

В съдебната фаза на процеса са установени забавяния при разглеждането на НОХД № 11173/2012 г. по описа на СРС, продължило 3 години, 3 месеца и 19 дни. Производството по делото е приключило с определение от 27.05.2015 г., с което е одобрено постигнатото споразумение по отношение на един от подсъдимите. След подаден сигнал от заместник-районния прокурор при СРП до главния прокурор на Р. България, на 23.06.2015 г. главният прокурор е изпратил до САС искане на основание чл. 421. ал. 1 НПК за възобновяване на делото, отмяна на постановеното определение от 27.05.2015 г. и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на първоинстанционния съд, поради нарушение на материалния закон и явна несправедливост на наложеното наказание. С решение по НОХД № 944/2015 г. по описа на САС производството по НОХД № 11 173 2012 г. по описа на СРС е възобновено, определението от 27.05.2015 г. е отменено и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на първоинстанционния съд от стадия на съдебното заседание.

- **Заявление с вх. рег. № РС-20-165/05.06.2020 г.**

Проверяваното производство е образувано за престъпление по чл. 202 НК, с общата продължителност на производството е **7 години, 9 месеца и 11 дни**

Заявителя е бил в качеството на подсъдим в проверяваното производство (ДП № 3/2012 г. по описа на РУП-Девня, пр.пр. № 632/2011 г. по описа на РП-Девня. НОХД № 1 12/2018 г. по описа на РС-Девня. ВЧНД № 674/2018 г. по описа на ОС-Варна и ВНОХД № 953/2019 г. по описа на ОС-Варна).

Поведение на компетентните органи:

В досъдебната фаза на производството с продължителност от 6 години, 1 месец и 6 дни са допуснати забавяния в резултат на поведението на разследващите органи. Установени са периоди, през които няма данни да са извършвани действия по разследването или е провеждано по едно следствено действие и е продължаван срока на разследването (от 23.05.2012 г. до 25.07.2012 г., от 27.08.2012 г. до 08.01.2013 г., от

22.01.2013 г. до 01.03.2013 г., от 22.05.2013 г. до 26.09.2013 г., от 24.01.2014 г. до 24.04.2014 г., от 29.05.2014 г. до 29.09.2014 г., от 08.09.2015 г. до 04.11.2015 г., от 26.02.2016 г. до 15.12.2016 г., от 02.03.2017 г. до 11.05.2017 г. и от 03.07.2017 г. до 12.09.2017 г.), които са допринесли за увеличаване продължителността на процеса с около 3 години.

В съдебната фаза на производството е установено забавяне по НОХД № 112/2018 г. по описа на РС-Девня с продължителност от 1 година, 3 месеца и 4 дни. С определение, постановено в разпоредително заседание на 10.05.2018 г. съдът е прекратил съдебното производство и е върнал делото на прокуратурата поради констатирани отстраними съществени нарушения в досъдебната фаза на процеса. Определението на РС Девня е протестирано от РП - Девня, като с определение по ВЧНД № 674/2018 г. по описа на ОС-Варна въззивният съд е отменил акта на първоинстанционния съд и е върнал делото на РС-Девня за продължаване на съдопроизводствените действия. Това обстоятелство е имало за последица забавяне на производството с около 3 месеца.

- **Заявление с вх. рег. № РС-19-661/22.11.2019 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 212, ал. 1 НК, впоследствие, след преценка на събраните по делото доказателства, заявителят е привлечен като обвиняем за престъпление по чл. 202, ал. 2, т. 1, вр. чл. 201, вр. чл. 316, вр. чл. 309, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК, ***с обща продължителност от 7 години, 8 месеца и 10 дни.***

Заявителя е бил в качеството на посъдим в проверяваното производство (ДП № 15004/2012 г. по описа на 05 РУ - СДВР), пр.пр. № 33703/2011 г. по описа на СРП, НОХД № 21760/2015 г. по описа на СРС и ВНОХД № 2254/2019 г. по описа на СГС).

Основните забавяния в производството са допуснати в досъдебната му фаза, с продължителност от 3 години, 11 месеца и 25 дни и са в резултат на поведението на разследващите органи. Разследването по делото е било неефективно, неритмично и недобре организирано.

На първо място, за прекомерната продължителност на досъдебната фаза на производството е допринесло обстоятелството, че делото три пъти е връщано за допълнително разследване от наблюдаващия прокурор на разследващите органи с указания за извършване на процесуално-следствени действия, като при последното, трето поред връщане им е указано да не се допуска по-нататъшно забавяне на разследването.

За забавянето на производството са допринесли и установените периоди с обща продължителност от около 1 година и 1 месец (от 10.10.2012 г. до 15.01.2013 г., от 15.01.2013 г. до 29.04.2013 г., от 18.11.2013 г. до 14.03.2014 г. и от 07.10.2014 г. до 19.12.2014 г.), през които няма данни

да са извършвани действия по разследването или е било провеждано по едно следствено действие.

В съдебната фаза на наказателното производство се констатира забавяне при разглеждането на НОХД № 21760/2015 г. по описа на СРС, продължило 2 години, 4 месеца и 9 дни и се дължи на обстоятелството, че мотивите към постановената по делото присъда са изготвени в нарушение на срока по чл. 308, ал. 1 НПК с 11 месеца.

- **Заявление вх. рег. № РС-20-88/25.03.2020 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 3, вр. чл. 194, ал. 1 от НК срещу неизвестен извършител, впоследствие, след преценка на събраните по делото доказателства, са привлечени трима обвиняеми - за престъпление по чл. 195, ал.1, т. 3, пр. 1, вр. чл. 194. ал.1, вр. чл. 20. ал.2, вр. ал.1 от НК, **с обща продължителност от 8 години, 2 месеца и 7 дни.**

Заявителя е бил в качеството на подсъдим в проверяваното производство (ДП № 3М 3614/2011 г. по описа на 09 РУП-СДВР, пр.пр. 943/2012г. по описа на СРП, НОХД № 11173/2012г. по описа на СРС, НОХД № 944/2015г. по описа на САС, НОХД № 21206/2015г. по описа на СРС, НОХД № 2215/2017г. по описа на СРС, НОХД № 21855/2018г. по описа на СРС).

В досъдебната фаза на наказателното производство, с продължителност от 6 години, 11 месеца и 24 дни са допуснати забавяния в резултат на поведението на органите на досъдебното производство.

На първо място, за прекомерната продължителност на процеса е допринесло обстоятелството, че делото на два пъти е връщано от съда на прокуратурата за отстраняване на допуснати в досъдебната фаза процесуални нарушения, изразяващи се в пропуски и неточности в изготвените обвинителни актове и неспазване на дадени задължителни указания от съда (с разпореждания по НОХД № 21206/2015 г. и НОХД № 2215/2017 г., и двете по описа на СРС). Това е имало за последица, забавяне на производството с около 2 години, 3 месеца и 29 дни.

В съдебната фаза на производството забавяния са допуснати при разглеждането на НОХД № 11173/2012г. по описа на СРС и са в резултат на допуснати от съда нарушения на материалния закон. С решение от 30.11.2015 г. по НОХД № 944/2015 г. по описа на САС апелативният съд е възобновил производството по делото, отменил е постановеното по делото определение от 27.05.2015 г., с което е било одобрено постигнатото споразумение между представител на СРП и защитника на единия от тримата подсъдими и е било прекратено производството по делото, и е върнал делото за ново разглеждане от друг състав на същия съд от стадия на съдебното заседание. По този начин цялото проведено производство пред първоинстанционния съд се обезсмислило и се достигнало до забавата му с

3 години, 3 месеца и 19 дни (времетраенето на НОХД № 11173/2012г. по описа на СРС).

*** (За сравнение, следва да се отбележи предходния отчетен шестмесечен период 01.10.2019 г. - 31.03.2020 г. са постъпили 11 (единадесет) броя заявления с такава продължителност).

5. Заявления с продължителност на производството от 5 до 7 години - за анализирания период са 5 (пет) на брой:

- **Заявление с вх. рег. № РС-20-37/05.02.2020 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 115 НК, впоследствие, след преценка на събраните по делото доказателства, заявителят е привлечен като обвиняем за престъпления по чл. 157, ал. 1 НК и по чл. 116, ал. 1, т. 6, пр. 2 и пр. 3, вр. чл. 115 НК, **с обща продължителност 6 години, 8 месеца и 3 дни.**

Заявителя е бил в качеството на подсъдим в проверяваното производство (ДП № 102/2013 г. по описа на РУП-Харманли, пр. пр. № 490/2013 г. по описа на ОП-Хасково, НОХД № 527/2014 г. по описа на ОС - Хасково, НОХД №> 188/2015 г. по описа на ОС Хасково, ВНОХД № 612/2015 г. по описа на АпС - Пловдив, КНД № 475/2016 г. по описа на ВКС, ВНОХД № 696/2016 г. по описа на АпС - Пловдив, КНД № 1194/2017 г по описа на ВКС, ВНОХД № 188/2018 г. по описа на АпС - Пловдив, КНД № 787/2019 г. по описа на ВКС).

В досъдебната фаза на производството, с продължителност от общо 9 месеца и 27 дни са допуснати забавяния, които се дължат на обстоятелството, че делото е било върнато с определение по НОХД № 527/2014 г. по описа на ОС - Хасково за отстраняване на съществени нарушения на процесуалните правила, допуснати в досъдебното производство. Това обстоятелство е имало за последица увеличаване продължителността на делото с 4 месеца.

В съдебната фаза на производството забавяния са допуснати при разглеждане на ВНОХД № 612/2015 г. и ВНОХД № 696/2016 г., и двете по описа на АС-Пловдив и се дължат на обстоятелството, че постановените по посочените дела съдебни актове са отменени по реда на институционния контрол. Касационната инстанция е констатирала, че въззивният съд е постановил съдебните решения при съществено нарушение на процесуалните правила, поради което е върнал делото за ново разглеждане от друг състав на АпС - Пловдив. Посоченото обстоятелство е имало за последица увеличаване общата продължителност на производството с 1 година и 3 месеца.

Заявления с:

- **вх. рег. № РС-20-92/03.04.2020 г. и**
- **вх. рег. № РС-20-93/03.04.2020 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 131, ал. 1, т. 1 НК, с обща продължителност 6 години и 2 дни.

Заявителите са били в качеството на подсъдими в проверяваното производство (ДП № 743/2013 г. по описа на РУП - Гоце Делчев, пр.пр. № 1940/2013 г. по описа на РП - Гоце Делчев, № 22/2017 г. по описа на РСВП - София, ДП № 44-РП/2017 г. по описа на ВОПС, пр.пр. № 871/2017 г. по описа на ВОПС, НОХД № 28/2015 г. по описа на РС-Гоце Делчев, НОХД № 108/2015 г. по описа на РС - Гоце Делчев, ВНОХД № 10/2017 г. по описа на ОС - Благоевград, НОХД № 286/2017 г. по описа на РС - Гоце Делчев, НОХД № 1/2018 г. по описа на СВС, ВНОХД № 70/2018 г. по описа на Военно - апелативния съд и НД №476/2019 г. по описа на ВКС).

Разследването е започнато срещу неизвестен извършител за престъпление по чл. 131, ал. 1, т. 1 НК, а вследствие, след преценка на събраните по делото доказателства, са привлечени като обвиняеми три лица за престъпления по чл. 131, ал. 1, т. 2, пр. 1 вр. чл. 129, ал. 2, пр. 2, алт. 2 вр. чл. 129, ал.1 вр. чл. 20, ал. 2 НК и по чл. 129, ал. 2, пр. 2, алт. 2 вр. чл. 129, ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 НК.

В досъдебната фаза на производството, с продължителност от общо 1 година, 9 месеца и 24 дни са допуснати забавяния в резултат на поведението на разследващите органи и прокурора. Делото е връщано два пъти от съда на прокуратурата за извършване на допълнително разследване, с цел отстраняване на допуснати съществени процесуални нарушения (с разпореждане по НОХД № 28/2015 г. по описа на РС-Гоце Делчев и с определение по НОХД № 286/2017 г. по описа на РС-Гоце Делчев). С допуснатото от органите на досъдебното производство съществено нарушение на процесуалните правила, довело до повторното връщане на делото от съда на прокуратурата е свързана и основната причина за продължителността на наказателното производство. Единият от обвиняемите, впоследствие подсъдими по делото, към момента на извършване на инкриминираното деяние е имал качеството на военнослужещ по смисъла на чл. 135, ал. 1 ЗОВСРБ, поради което делото, на основание чл. 396, ал. 1, т. 1 НПК е било подсъдно на военен съд, а разследването е следвало да се извърши от органи на военното досъдебно производство. Поради неспазване на правилата за подсъдност от страна на органите на досъдебното производство разследването първоначално е проведено от некомпетентни органи (разследващ полицай от РУП - Гоце Делчев и прокурор в РП Гоце Делчев), поради което, след прекратяване на съдебното производство с определение по НОХД № 286/2017 г. по описа на РС-Гоце Делчев делото е изпратено на Военно-окръжна прокуратура София

и разследването е започнало отначало. Това обстоятелство е имало за последица увеличаване продължителността на наказателното производство с около 1 година и 3 месеца.

В съдебната фаза на наказателното производство са констатирани нарушения, довели до забавяне на процеса с 2 години и 2 месеца както следва: На първо място, съдията-докладчик по НОХД № 108/2015 г. по описа на РС- Гоце Делчев е допуснал съществено нарушение на процесуалните правила и не е спазил правилата за подсъдност, поради което с решение по ВНОХД № 10/2017 г. по описа на ОС-Благоевград въззивният съд е отменил присъдата и е върнал делото на първоинстанционния съд с указания новият съдия- докладчик да изпрати делото на Военноокръжна прокуратура - София, спазвайки процедурата по чл.248-249 НПК във връзка с чл. 42, ал. 2 НПК.

На следващо място, съдебното решение по НД № 476/2019 г. по описа на ВКС е обявено при неспазване на 60-дневния срок по чл. 354, ал. 4 НПК (ред. ДВ, бр. 63/2017 г.) с 4 месеца.

Заявления с:

- вх. рег. № РС-19-689/23.12.2019 г. и
- вх. рег. № РС-19-690/23.12.2019 г.

Производство образувано за престъпления по чл. 321, ал. 3, пр. 2, т. 2, вр. ал. 2 НК, по чл. 159г, вр. чл. 159а, ал. 3, вр. ал. 1, пр. 1 и пр. 4, вр. ал. 2, т. 6, пр. 2 и 3, вр. чл. 20, ал. 2, вр. ал. 1 НК и по чл. 182а, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 18, ал. 1 НК, с обща продължителност 5 години, 5 месеца и 27 дни.

Заявителите са били в качеството на подсъдими в проверяваното производство (ДП № 45/2014 г. по описа на ДАНС (ДП № 17/2015 г. по описа на ГД“БОП“МВР), пр.пр. № 184/2014 г. по описа на СП, НОХД № 1000/2015 г. по описа на СпНС, НОХД №1707/2015 г. по описа на СпНС, ВНОХД № 97/2018 г. по описа на АСпНС и КНД № 583/2019г. по описа на ВКС).

В досъдебната фаза на производството, с продължителност от общо 1 година, 6 месеца и 1 ден са допуснати забавяния, които се дължат на обстоятелството, че с разпореждане по НОХД № 1000/2015 г. по описа на СпНС съдебното производство е било прекратено и делото е върнато на прокуратурата за отстраняване на съществени нарушения на процесуалните правила, допуснати в досъдебното производство. Това обстоятелство е имало за последица увеличаване продължителността на делото с 3 месеца.

В съдебната фаза на наказателното производство се констатира забавяне при разглеждането на НОХД № 1707/2015 г. по описа на СпНС, продължило 3 години, 11 месеца и 25 дни. По делото са насрочени 21

съдебни заседания, в 3 от които ход на делото не е даден и същото е отложено поради неявяване на редовно призовани свидетели. Съдът не е предприемал дисциплинарни мерки. За продължителността на производството е допринесло и обстоятелството, че мотивите към постановената по делото присъда са изготвени в нарушение на срока по чл. 308, ал. 2 НПК с 5 месеца и 11 дни.

*** (За сравнение, следва да се отбележи, че за предходния отчетен шестмесечен период 01.10.2019 г. - 31.03.2020 г. са постъпили 3 (три) броя заявления с такава продължителност).

6. Заявления с продължителност на производството от 3 до 5 години - 4 (четири) на брой за анализирания период:

Заявления с вх. рег. №

- РС-20-146/01.06.2020 г.
- РС-20-147/01.06.2020 г.
- РС-20-148/01.06.2020 г.

Проверяваното производство е образувано за престъпление по чл. 115 НК, с обща продължителност на производството е 4 години, 7 месеца и 20 дни.

Заявителите са били в качеството на пострадали в проверяваното производство (ДП № 52/2015 г. по описа на ОДМВР-София, пр.пр. № 873/2015 г. по описа на РП-Сливница, НОХД № 822/2016 г. по описа на РС - Сливница, ВНОХД № 113/2019 г. по описа на СОС. НОХД № 252/2019 г. по описа на РС-Сливница и ВНОХД № 653/2019 г. по описа на СОС).

Разследването е започнало срещу заявителя за престъпление по чл. 115 НК, а впоследствие, след преценка на събраните по делото доказателства, той е привлечен като обвиняем за престъпление по чл. 122, ал. 2, пр. 1, вр. ал. 1 НК.

Поведение на компетентните органи:

В досъдебната фаза на производството, с продължителност от 1 година, 5 месеца и 9 дни са допуснати забавяния в резултат на поведението на разследващите органи и прокуратурата. На първо място, установени са три периода (от 26.06.2015 г. до 03.08.2015 г., от 14.10.2015 г. до 17.12.2015 г., от 17.12.2015 г. до 07.03.2016 г.) с обща продължителност от около 6 месеца, през които не са извършвани действия по разследването. На следващо място, наблюдаващият прокурор не е спазил законоустановения срок по чл. 242, ал. 4, вр. ал. 1 НПК, в който е следвало да се произнесе след получаване на делото, което обстоятелство е довело до забавяне на производството с 2 месеца.

В съдебната фаза на производството забавяния са допуснати при разглеждането на НОХД № 822/2016 г. по описа на РС-Сливница, продължило 2 години, 2 месеца и 20 дни и се дължи на обстоятелството, че постановената по делото присъда е отменена от въззивната инстанция и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на първоинстанционния съд. Актът на първоинстанционния съд е отменен на основание чл. 335, ал. 2, вр. чл. 348, ал. 3. т. 2 НПК. поради допуснато съществено нарушение на процесуалните правила, изразяващо се в липса на мотиви към присъдата, което обстоятелство е довело до забава на производството с 2 години, 2 месеца и 20 дни.

- **Заявление с вх. рег. № РС-20-49/12.02.2020 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 131, ал. 1, т. 2 и т. 4, вр. чл. 130, ал. 2, вр. чл. 20, ал. 2, вр. ал. 1 НК, **с обща продължителност 4 години, 5 месеца и 24 дни.**

Заявителя е бил в качеството на подсъдим в проверяваното производство (ДП - сл.дело № 220/2015 г. по описа на ОС-СГП, пр.пр. № 28552/2015 г. по описа на СРП, НОХД № 18177/2017 г. по описа на СРС и НОХД № 4243/2019 г. по описа на СРС).

Производството е приключило с определение по НОХД № 4243/2019 г. по описа на СРС, с което производството по делото е прекратено поради изтичане на абсолютната погасителна давност.

В досъдебната фаза на производството, с продължителност от общо 2 години, 5 месеца и 19 дни са допуснати забавяния.

На първо място, делото е било върнато с разпореждане по НОХД № 18177/2017 г. по описа на СРС за отстраняване на съществени нарушения на процесуалните правила, допуснати в досъдебното производство. Това обстоятелство е имало за последица увеличаване продължителността на делото с 2 месеца.

На следващо място, за удължаване продължителността на производството са допринесли и установените в досъдебната фаза периоди с обща продължителност от около 1 година и 8 месеца (от 17.07.2015 г. до 07.09.2015 г., от 07.09.2015 г. до 13.10.2015 г., от 13.10.2015 г. до 17.12.2015 г., от 17.12.2015 г. до 13.04.2016 г., от 13.04.2016 г. до 21.06.2016 г., от 21.06.2016 г. до 05.12.2016 г., от 04.01.2017 г. до 30.03.2017 г., от 30.03.2017 г. до 08.06.2017 г. и от 14.06.2017 г. до 28.07.2017 г.), през които не са извършвани действия по разследването.

В съдебната фаза на наказателното производство, продължила 2 години и 5 дни са констатирани нарушения, довели до забавяне на процеса с 1 година и 5 месеца както следва:

- по НОХД №18177/2017 г. по описа на СРС, съдията - докладчик е изготвил разпореждането по чл. 248а, ал. 2 НПК 10 месеца след изтичане на срока по чл. 248а, ал. 1 НПК.

- по НОХД № 4243/2019 г. по описа на СРС, 6 месеца след образуване на делото, със заповед на председателя на СРС е определен нов съдия-докладчик, поради освобождаване на предишния от длъжност. До определянето на нов съдия-докладчик не са извършвани действия по администриране на делото.

**** (За сравнение, следва да се отбележи, че за предходния отчетен шестмесечен период 01.10.2019 г. - 31.03.2020 г. е постъпило 1 (едно) заявление с такава продължителност на производството).*

7. Заявления с продължителност на производството до 3 години за разглеждания период липсват.

**** (За сравнение, следва да се отбележи предходния отчетен шестмесечен период 01.10.2019 г. - 31.03.2020 г. са постъпили 3 (три) заявления с такава продължителност.*

По представените данни на ИВСС от тримесечните отчети следва извод за аналогични причини довели до нарушено право на разглеждане и решаване на делото в разумен срок с предходен анализиран период. Налице е намаляване на общия брой заявления с констатирани нарушения в наказателното производство с 10 броя.

За настоящия анализиран период техният брой е общо 26, от които 4 броя заявления са за производства с нарушения допуснати само във фазата на досъдебното производство. За предходния шестмесечен период 01.10.2019 г. - 31.03.2020 г. този вид заявления са общо 36 на брой, от които 9 броя заявления касаят производства с нарушения допуснати само във фазата на досъдебното производство.

За разглеждания период от 01.04.2020 г. до 30.09.2020 г. са подадени 86 броя основателни заявления, касаещи забавени производства. От тях по наказателни дела за основателни са приети за периода от:

- 01.04.2020 г. до 30.06.2020 г. – 14 броя;

- 01.07.2020 г. до 30.09.2020 г. – 12 броя.

Спрямо предходния отчетен период техният брой е с 10 по-малко.

За този отчетен период в сравнение с предишния се констатираат нарушения, свързани с работата на специализираната прокуратура – подадени са две основателни заявления.

III. Причини, водещи до нарушаване на правото на разглеждане и решаване на делата в разумен срок.

A. Причини, водещи до нарушаване на правото на разглеждане и решаване на делата в разумен срок в досъдебно производство:

1. Нарушения, свързани с основанията за спиране на наказателното производство в досъдебната фаза: прекомерна продължителност на периодите, през които делото е било спряно; недостатъчна процесуална активност по преодоляване на основанията, послужили за спиране и съвременното възобновяване на делата - констатирани при проверката на 7 /седем/ броя заявления, през анализирания период.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.10.2019 г. - 31.03.2020 г. нарушения от тази група са отчетени - 5 (пет) на брой).*

2. Неритмичност при извършване на процесуално следствените действия от страна на разследващите органи, неизпълнение в цялост и срочно на задълженията им чл.203, ал.1 и ал.2 НПК, неизпълнение на писмени указания по разследването на наблюдаващия прокурор, както и изготвяне на формални предложения за продължаване на срока на разследване - констатирани при проверката на 13 /тринадасет/ броя заявления, през анализирания период.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.10.2019 г. - 31.03.2020 г. нарушения от тази група са отчетени - 10 (десет) на брой).*

3. Многократно връщане на делото от прокурора /по-горе стоящия прокурор/, за отстраняване на допуснати нарушения на процесуалните правила от разследващия орган и за допълнително разследване, поради неизпълнение на дадени с предходни постановления указания - констатирани при проверката на 3 /три/ броя заявления, през анализирания период.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.10.2019 г. - 31.03.2020 г. нарушения от тази група са отчетени - 8 (осем) на брой).*

4. Неефективно упражняване от страна на наблюдаващия прокурор на

вменената му от закона функция на ръководство и постоянен надзор на разследването /чл.45 ал.2 от НПК, /водещо до непълно и незадълбочено разследване, несвоевременно събиране/ пропускане да бъдат събрани всички релевантни доказателства - констатирани при проверката на 9 /девет/ бр. заявления, през анализирания период.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.10.2019 г. - 31.03.2020 г. нарушения от тази група са отчетени - 6 (шест) на брой).*

5. Многократно връщане на делото от съответния съд, поради констатирани системни пропуски на прокурора, при изготвяне и внасяне в съда на обвинителни актове, несъответстващи на разпоредбата на чл.246 от НПК, както и поради констатирани съществени процесуални нарушения, допуснати от разследващите органи на фазата на досъдебното производство - констатирани при проверката на 10 /единадесет/ броя заявления, през анализирания период.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.10.2019 г. - 31.03.2020 г. нарушения от тази група са отчетени - 9 (девет) на брой).*

6. Неспазване на предвидените от НПК срокове (чл. 242 ал.1- ал.4 от НПК) за произнасяне от страна на прокурора, за анализирания период такива нарушения се констатират в 6 (шест) броя подадени заявления.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.10.2019 г. - 31.03.2020 г. нарушения от тази група са отчетени - 1 (едно) на брой заявление).*

7. Несвоевременно връчване на постановлението за прекратяване на досъдебното производство - през анализирания период се констатира в 1 (един) брой заявление.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.10.2019 г. - 31.03.2020 г. нарушения от тази група са отчетени 2 (два) броя заявления).*

8. Обективни причини, за забавяне на разследването във фазата на досъдебното производство: проблеми със своевременното изготвяне на различните видове експертизи, фактичката и правна сложност на част от делата, поради изчакване на отговори от изготвени молби за правна помощ, както и честа смяна на наблюдаващите прокурори и разследващите органи и фактичката и правна сложност на част от делата за анализирания период такива причини са констатирани по повод проверката на 3 /три/ броя заявления.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.10.2019 г. - 31.03.2020 г. нарушения*

от тази група са отчетени 6 (шест) броя заявления).

9. Неправилна квалификация на деянието и нарушаване на правилата за подсъдност от органите на досъдебното производство за отчетния период са констатирани в 2 бр. заявления.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.10.2019 г. - 31.03.2020 г. нарушения от тази група също не се констатираат).*

10. Прекратяване на производството, поради изтекла абсолютна давност – за отчетния период липсват и не се констатираат в подадените заявления.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.10.2019 г. - 31.03.2020 г. нарушения от тази група също не се констатираат).*

Забележка: В някои от случаите на досъдебната фаза на наказателното производство са налице констатации за допуснати от съответния разследващ орган или наблюдаващ прокурор повече от едно нарушения по едно ДП, довели до необосновано му забавяне и нарушаване на правото на разглеждане и решаване на делото в разумен срок.

IV. Отчет на министъра на правосъдието относно постъпилите заявления изплатените обезщетения по реда на глава Ш "а" от ЗСВ за периода 01.04.2020 г. - 30.09.2020 г.

За целия шестмесечен период са изплатени 312 900 лв. (триста и дванадесет хиляди и двестотин лева) обезщетения по сключени споразумения, като 227 300 лв. (двеста двадесет и седем хиляди и триста лева) са за периода от 01.04.2020 г. - 30.06.2020 г. и 85 600 лв. (осемдесет и пет хиляди и триста лева) са за периода 01.07.2020 г. - 30.09.2020 г.

В настоящия анализиран период броя на основателно подадените заявления са 107 броя. За предходния отчетен период основателно подадените заявления са 117 броя.

За сравнение с предходен анализиран период 01.10.2019 г.-31.03.2020 г. сумата на изплатените обезщетения по сключени споразумения възлиза на 292 000 лв. (двеста деветдесет и две хиляди) лева.

V. Изводи.

През настоящия отчетен период, анализа на данните от извършените от ИВСС проверки, по повод подадени заявления по реда на гл. III „а“ от ЗСВ, за нарушено право на разследване и решаване на делата в разумен срок, сочи на извода, че допуснатите нарушения от компетентните органи в досъдебната фаза на наказателното производство, довели до изплащане на предвиденото в закона обезщетение, в по-голямата си степен са идентични с тези установени в предходния анализиран период.

През настоящия 6-месечен период се констатира намаляване на броя на приетите за основателни заявления, касаещи забави в наказателни производства, допуснати в досъдебната фаза. Докато през предходния 6-месечен период, /01.10.2019 г.–31.03.2020 г./ техния брой е бил 36, то през настоящия, те са 26. Заявления с констатирана продължителност на производството над 20 г. липсват за целия 6-месечен период. Такива не са били установени и за предходния анализиран период.

При заявленията от групата нарушения „многократно връщане на делото от съответния съд, поради констатирани системни пропуски на прокурора, при изготвяне и внасяне в съда на обвинителни актове, несъответстващи на разпоредбата на чл. 246 от НПК, както и поради констатирани съществени процесуални нарушения, допуснати от разследващите органи на фазата на досъдебното производство“ се констатира намаляване на общия брой основателни заявления. За отчетния период те са 4 /четири/ на брой, като в предходен анализиран период такива са 9 /девет/ на брой.

Констатира се увеличение на броя на основателните заявления, при проверката на които са установени нарушения от групата “неефективно упражняване от страна на наблюдаващия прокурор на вменената му от закона функция на ръководство и постоянен надзор на разследването /чл. 45, ал. 2 от НПК/, водещо до непълно и незадълбочено разследване, несвоевременно събиране/пропускане да бъдат събрани всички релевантни доказателства. През настоящия отчетен период, като същите са 9 /девет/ на брой, като в предходен анализиран период са 6 /шест/.

Налице е и увеличение на случаите, при проверката на които, са констатирани нарушения от страна на наблюдаващите прокурори, свързани с неспазване на предвидените в НПК срокове по чл. 242, ал. 1 – ал. 4 от НПК, за произнасяне, като за анализирания период се констатира 6 (шест)

такива случая по подадени заявления, спрямо 1 (едно) за предходния период.

Увеличена е и бройката на случаите, при които е констатирано многократно връщане на делото от съответния съд, поради допуснати системни пропуски на прокурора, при изготвяне и внасяне в съда на обвинителни актове, несъответстващи на разпоредбата на чл. 246 от НПК, както и поради съществени процесуални нарушения, допуснати от разследващите органи на фазата на досъдебното производство – такива се констатира през анализирания период във връзка с 10 (десет) броя заявления, като миналия отчетен период такива пропуски се констатира в 9 (девет) броя заявления.

Увеличен през процесния период, е и броя на основателните заявления, при проверката на които са констатирани нарушения от групата, включваща основанията за спиране на наказателното производство в досъдебната му фаза: прекомерна продължителност на периодите, през които делото е било спряно, при липса или недостатъчна проявена процесуална активност, с оглед преодоляване на основанията, послужили за спиране на производството и продължаване на разследването по него, констатирани са случаи на спиране на делата, без наличието на законови предпоставки за това. Броят на заявленията, при които са установени нарушения от тази група за анализирания период са 7 /седем/, а при предходен разгледан период същите са 5 /пет/.

Запазва се и тенденцията за сравнително високия брой заявления, при проверката на които са констатирани нарушения, свързани с неритмичното извършване на процесуално - следствените действия от страна на разследващите органи и изпълнението в цялост на задълженията им по чл. 203, ал. 1 и ал. 2 от НПК, както и на писмените указания на наблюдаващите прокурори в изпълнение на разпоредбата чл. 197 от НПК. За анализирания период такива нарушения са констатирани при проверката на 13 /тринадесет/ броя заявления, а при предходния анализиран период, същите са 10 /десет/ броя.

И през този период продължава тенденцията от предходни анализирани и отчетени периоди - най-голямата част от нарушенията на правото за разглеждане на делото в разумен срок да са допуснати от разследващите органи и прокуратурите в Софийски апелативен район. От общо 26-те заявления, по повод на които ИВСС е установил необосновано забавяне, допуснато във фазата на досъдебното производство от страна на

горепосочените органи - 19 /деветнадесет/ броя са заявленията, касаещи досъдебни производства от Софийския апелативен район.

За първи път през този 6-месечен период са налице и 2 (две) основателни заявления, касаещи допуснати нарушения от прокурори от региона на Апелативна специализирана прокуратура-София.

Наред със субективните, фактори /пропуски и нарушения на компетентните органи на фазата на досъдебното производство/, довели до нарушаване правото на разглеждане и решаване на съответното дело в разумен срок, през този отчетен период, както и през предходните такива, отново са констатирани и обективни проблеми, свързани с намирането на вещи лица и изготвянето на съответните експертизи в срок (констатирани в 3 броя заявления).

В изпълнение на отправените препоръки с решение по т. 90.1.6 на Пленума на ВСС по протокол № 21/19.07.2018 г., административните ръководители на всички прокуратури са продължили да предприемат необходимите организационни мерки, с оглед възобновяването на спрените дела, при наличие на условията на чл.245 ал.2 от НПК, както и изпълнение на задължението по чл.22 ал.2 от НПК, за приключване на разследването в разумен срок.

Предприети са били и различни мерки с оглед упражняване на постоянен контрол върху тази категория дела, а именно:

- въведена е практика за периодично докладване на наблюдателните материали по спрените дела на наблюдаващите прокурори, като по-кратки периоди за доклад са регламентирани за спрените дела срещу известен извършител;
- голяма част от административните ръководители са провеждали работни срещи с началниците на РУ МВР и ОДМВР по места;
- регулярно са изисквани справки за проведените оперативно-издирвателни мероприятия по всяко дело, като наблюдаващите прокурори одобряват планове за извършване на оперативно-издирвателни мероприятия и ги прилагат към наблюдателните материали;
- спрените дела се проверяват при изготвяне на шестмесечни и годишни доклади;
- осъществява се периодичен контрол върху спрените дела, както от наблюдаващите прокурори, така и от административните ръководители;

- в отделните прокуратури са създадени електронни регистри на спрените дела и са въведени разнообразни механизми за докладване на актуалните данни;
- в годишните планове за контролно-ревизионната дейност са планирани и извършени тематични ревизии на спрените дела;
- наложени са и дисциплиниращи мерки по реда на чл. 327 от ЗСВ (макар и като изключение).

И по отношение изпълнението на препоръките по решение по т. 1.5 на Пленума на ВСС по Протокол № 29/22.11.2018 г. се констатира, че всички административни ръководители на прокуратури в страната, са актуализирали и продължили изпълнението на предприетите още в края на 2018г. мерки по изпълнение на решението, изразяващи се в следното:

- издадени заповеди, имащи за цел регулярно актуализиране на данните за броя на досъдебните производства с продължителност на разследването над три години, като по места са възприети различни способи за това;
- изготвяне на списъци в табличен вид на делата от коментираната категория, които списъци се докладват на административния ръководител на шестмесечие, а на наблюдаващите прокурори - в началото на всеки календарен месец;
- редовно подаване на информация към началниците на отдел „Разследване“ към съответното поделение на МВР, с цел предприемане на организационни мерки по ускоряване на разследванията, възложени на разследващи полицаи;
- възлагане на част от делата от коментираната категория (тези които отговарят на критериите по чл. 194, ал. 1, т. 4 от НПК) на следователите от съответните следствени отдели; - провеждане на работни срещи в различни формати и общи събрания;
- изискване на личен доклад от наблюдаващия прокурор пред административния ръководител при искане на удължаване на срок за разследване по дела от коментираната категория;
- определяне на прокурори (най-често заместници на административния ръководител), които да следят за текущите резултати в апелативния район;
- планиране на проверки и тематични ревизии в годишните планове за работата по основните надзори на прокуратурите и извършени такива.

Показател за ефективността на взетите предприетите мерки се явява и обстоятелството, че при констатирани субективни причини за продължителност на разследването извън рамките на разумните срокове, /над три години/- макар и инцидентно, е ангажирана дисциплинарната отговорност на двама прокурори от РП Ловеч с наказание по чл.308 ал.1 т.1 от ЗСВ и на прокурор от ОП Варна е било обърнато внимание по реда на чл.327 от ЗСВ.

Така взетите мерки в изпълнение на препоръките, дадени в цитираните по –горе две решения на Пленума на ВСС, са всеобхватни и ефективни в голямата си част, показателно за което е обстоятелството, че всяка от прокуратурите отчита като резултат възобновяване на немалка част от спрените дела и намаляване броя на досъдебните производства с продължителност над три години.

От изготвения обобщен анализ от Върховна касационна прокуратура, може да бъде обоснован извода, че през 2020г. административните ръководители на прокуратурите, са продължили дейността си по препоръките на Пленума на ВСС, по Протокол №21/19.07.2018г. и Протокол №29.22.11.2018г. Спрените дела и тези с продължителност над 3 години са изведени като приоритет в дейността на прокурорите, и по отношение на тях се упражнява постоянен мониторинг по реда на контролната дейност в Прокуратурата на Р.България, служебния контрол и дисциплинарната отговорност

Предвид гореизложеното, комисия „ДДВИВСС“ към Прокурорска колегия на ВСС не се налага да бъдат предлагани нови мерки, доколкото вече приетите такива са достатъчно пълни и всеобхватни, като на административните ръководители следва да бъде препоръчано да продължат с тяхното изпълнение.